

De turbomotor loopt vast in de ziekenhuizen

Ik ben een rasoptimist. En toch ben ik voor de komende periode zeer bezorgd over de situatie in de ziekenhuizen en mijn eigen ziekenhuis. We stevenen af op een giftige mix van gebeurtenissen die de ziekenhuiszorg in Nederland deels plat gaat leggen. Met opnieuw veel negatieve gevolgen voor personeel en patiënten. Gelukkig is daar wel wat aan te doen.

In de eerste plaats ga ik ervan uit dat we een stevige opleving krijgen van het aantal COVID-patiënten in de ziekenhuizen. Er zijn gewoon te veel ongevaccineerden. Op dit moment is 90% van de COVID-patiënten in de ziekenhuizen niet (volledig) gevaccineerd. En de alles overheersende deltavariant van het virus is super besmettelijk. Al op dit moment is het voor veel ziekenhuizen pompen of verzuipen om zowel de gewone ziekenhuis zorg te leveren als de stevige aantallen COVID-patiënten te verzorgen. 25% tot 35% van onze IC capaciteit is nu al bezet door COVID-patiënten. Dat zal na thuiskomst van alle vakantiegangers, het herfstweer en het verder openen van de maatschappij, zeker verder toenemen. Het verder opschalen van onze IC capaciteit tot meer dan 1150 bedden is zo goed als kansloos.

In de tweede plaats is er een enorme zorgachterstand die we moeten inhalen. Het RIVM schat dat landelijk in op 170.000 tot 210.000 operaties. Ook in mijn huis gaat het om vele duizenden. Daar komt bij dat alle ziekenhuizen zich zeer verantwoordelijk en verplicht voelen om zorgachterstanden -ontstaan door de afgelopen COVID-golven- in te halen. Die druk is enorm, maar het is op dit moment uiterst ingewikkeld om zorg in te halen. We hebben eenvoudigweg te weinig beschikbaar personeel. Vooral veroorzaakt door veel uitstroom van gekwalificeerde en goed opgeleide mensen. Een 24/7 baan met dito roosters is gewoon pittig. Zeker in en na een heftige pandemie.

In de derde plaats zitten we als ziekenhuizen in onmogelijke CAO-onderhandelingen met de vakbonden. Die vragen forse salaris- en arbeidsvoorwaardenverbeteringen. Begrijpelijk gezien de cruciale rol van de zorg zoals ook de afgelopen anderhalf jaar weer is gebleken. Maar wij als werkgevers staan met de rug tegen de muur. In onze ziekenhuisbudgetten is maar zeer beperkt ruimte voor loonsverhoging. Als we dan toch meer uitgeven dan dat we hebben, gaan we rode cijfers schrijven en zullen we in onze personeelskosten moeten snijden om weer in zwarte cijfers te komen. Dus banen afbouwen. Want personeelskosten zijn ongeveer 75 % van ons budget. Dit is echter het laatste wat we willen, want zo komen we in een negatieve spiraal terecht! We hebben echt iedereen nodig.

In de vierde plaats zijn op vele afdelingen onze medewerkers en artsen emotioneel en fysiek moe en leeg van de afgelopen anderhalf jaar waarin ze volle bak en onder hoge druk met zwaar zieke patiënten hebben gewerkt.

Al deze zaken maken dat we de komende maanden vast gaan lopen. De turbo werkt niet meer. De motor loopt vast. We zullen vanwege capaciteitsproblemen weer reguliere zorg moeten afschalen, we zullen nauwelijks toekomen aan inhaalzorg en we zullen als werkgevers geconfronteerd worden met teleurgesteld en moe personeel.

Wat kan er dan helpen om dit doemscenario te voorkomen?

Wij trekken als werkgevers alles uit de kast om onze mensen gezond en vitaal te houden. We leiden veel nieuwe verpleegkundigen en dokters op. En we kijken samen met huisartsen, thuiszorg en verpleeghuizen heel goed hoe patiënten niet onnodig (lang) in het ziekenhuis komen of blijven liggen. **Maar we hebben hulp nodig!**

Het kabinet kan ons op 3 punten helpen

Ga nog meer aandringen op vaccineren. Dat kan door meer uitleg bij mensen met niet-westerse achtergrond en lage sociaal economische status maar ook door meer drang (geen dwang) bij twijfelaars of weigeraars. Vaccineren is immers veilig, bewezen effectief én helemaal gratis. Het niet-vaccineren leidt aantoonbaar tot maatschappelijke (gezondheids)schade, tot extra kosten en tot onnodige extra werkdruk voor zorgpersoneel. Het laten betalen voor testen is daarbij een goede stap. Regel bijvoorbeeld dat voor een restaurant- of terrasbezoek een geldige QR code verplicht is. Zo zijn er legio opties die in andere landen hun nut al hebben bewezen.

Ga niet verder versoepelen omdat we anders risico lopen op het realiseren van inhaalzorg! Ik snap alle druk vanuit de maatschappij. Maar doe het niet! De deltavariant is te besmettelijk, de besmettingscijfers te hoog en de ziekenhuizen nu al te zwaar belast. Heb geduld. Dat kunnen we als maatschappij echt aan.

Tenslotte doe ik een dringende oproep om de ziekenhuizen te helpen in de CAO-gesprekken. Ik heb er een hekel aan om om geld te vragen maar het is nu meer nodig dan ooit! Wij kunnen dit niet zelf oplossen. De ziekenhuizen zijn de afgelopen jaren zeer succesvol geweest in het beteugelen van de groei in de zorgkosten. Nu hebben we wat extra nodig om ons personeel te laten zien dat de extra zware én blijvende belasting door de COVID-pandemie door de samenleving wordt gezien en gewaardeerd. Alleen zo kan verdere personeelsuitstroom uit deze mooie sector in deze cruciale en unieke periode worden voorkomen. En daarmee houden we onze hoogwaardige ziekenhuiszorg ook voor de toekomst in stand.

David Jongen,
voorzitter Bestuursraad, Zuyderland

Zuyderland
De zorg van je leven